

Utak a ZENE VILÁGÁBA

- Borsodi módra -

Örök kérdés, hogy miként lehetne mindenké a zene. Kodály Zoltán szerint nincs teljes ember zene nélkül. Leginkább arra emlékszünk, amit gyermekkorunkból hozunk magunkkal. A családban, óvodában, általános iskolában ért zenei hatások befolyásolják az ízlésünket. Valóban csak az ízlésünkről van itt szó? Mára tudományos kutatások bebizonyították azt, amit Kodály már régen felismert, hogy a zene nélkülözhetetlen az egészséges ember életéből. Tesztelke megínyli, ha időben nem kap megfelelő minőségű, neki való zenei táplálékot. Ha a fenti állítást igaznak tekintjük, akkor szembesülünk a megvalósítás háttérbeli nehézségeivel.

Jó gyakorlati megoldások mindig voltak és optimista lévén biztos vagyok benne, hogy lesznek is. Ilyen jövőbemutató projektről szeretnék most írni abból az északi régióból, ahol élek. A Miskolci Szimfonikus Zenekar nagyszabású zenepedagógiai programját azért érdemes bemutatni, mert a viszonylag rövid időtartam és a kísérleti jelleg (korábban nem volt még hasonló kezdeményezés) ellenére pozitív hatásképpel bír.

ISMERD MEG A SZIMFONIKUS ZENE VILÁGÁT

TÁMOP-3. 2. 13-12/1-2013-0083

Az intézmény vezetése az Európai Unió által meghirdetett TÁMOP 3. 2. 13-12/1-2013 számú pályázatra benyújtott szakmai programjával 30 millió forintot nyert a közel egy éves időtartamú projekt megvalósítására.

A projektben résztvevő oktatási intézmények:

József úti Óvoda, Miskolc

Dózsa György úti Tagóvoda, Miskolc

Szilágyi Dezső Általános Iskola, Miskolc

Szathmáry Király Ádám Körzeti Általános Iskola, Boldva

Apáczai Csere János Általános Iskola, Szendrő

Szent Imre Római Katolikus Általános Iskola, Miskolc

Nyitott Ajtó Baptista Általános Iskola, Miskolc

Jókai Mór Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Miskolc

Bőcsi Általános és Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Fazekas Utcai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Miskolc

Munkácsy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Miskolc

Ujj Viktor Géza Alapfokú Művészeti Iskola, Szendrő

Egressy Béni-Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola, Miskolc

Fráter György Katolikus Gimnázium és Kollégium, Miskolc

Lévay József Református Gimnázium, Miskolc

Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Miskolc

Fáy András Görögkatolikus Közgazdasági Szakközépiskola, Miskolc

A 2014 októberében induló 10 hónapos szakmai programban 2 óvoda, 4 középiskola, 11 általános iskola tehát összesen 17 miskolci és Miskolc környéki (vidéki) oktatási intézmény megközelítőleg 1500 diákja 15 féle szakkörben, 6 témapon és egyhetes zenei táborban vehetett részt. Mindezek célja a komolyzene megszerettetése, a játékos ismeretterjesztés, a zenei műveltség és a zenekultúra fejlesztése, a Miskolci Szimfonikus Zenekar tevékenységének, zeneművészeinek megismerése, a jövőbeni koncertlátogatók zenei ízlésének formálása, a komolyzene megszerettetése, népszerűsítése, a tehetséggondozás új formáinak alakítása. A program megvalósításában a zenekar művészei és miskolci zenetanárok vettek részt.

Eddig a pályázat hivatalos összegzése. Mit

is takarnak a számok és hogyan zajlott a projekt konkrét megvalósítása?

Heti, havi szakkörök, témanapok segítségével vezették be a gyerekeket a szimfonikus zene világába.

Zenés sétáló utca Miskolcon játékos zenei foglalkozások formájában két miskolci óvodában heti rendszerességgel ismerkedhettek a kicsik a vonós hangszerekkel.

A programban résztvevő miskolci általános iskolások izgalmas zenetörténeti órákon vehettek részt és az érdeklődő diákok maguk is kipróbálhatták a hangszereket *Utazás a szimfonikus zenében és az Ördög bűjt a vonódba havi szakkörökben*. A fúvós hangszerekkel a *Kisiskolások Trombita* (Vasgyár) illetve *Furulya Klubjában* (Boldva) találkozhattak.

Témnapokat valamennyi a programban résztvevő oktatási intézmény számára szerveztek, melyeket a korcsoportoknak megfelelő szakmai tartalommal töltöttek meg.

A kisiskolások 2015. március 22-én a *Játsszunk zenét a szimfonikusokkal* című interaktív gyerekkoncert-sorozatba kapcsolódhattak be. Ütemváros lakóiról, izgalmas kalandjaikról Csuka Tímea gondnokművész, a zenekar egykori tagja, tapasztalt zenepedagógus mesélt a gyerekeknek. A színpadon vagy épp a helyükön sok-sok játékba is bevonta őket. Eközben igazi szimfonikus zenét hallhattak egy professzionális zenekar előadásában.

A színpadon Csuka Tímea és a gyerekek

FOTÓ: BARNA LACZY

Itt kell megemlítenem, hogy az általános iskolák közt volt egyházi és nem egyházi fenntartású, illetve 6 többségében hátrányos helyzetű diákok oktatásával megbízott intézmény. Utóbbiak esetében már maga a helyszín, a **Miskolci Művészetek Háza** hatalmas élményt jelentett. A zenekar több éve futó gyerekkoncert sorozata évente kétszer - ősszel és tavasszal - hívja zene barangolásra a kisgyerekes családokat. Ezek belépős koncertek és hétvégén kerülnek megrendezésre. Erre most az iskolájukkal azon miskolci és vidéki (boldvai, böcsi, szendrői) kiskisiskolások is eljuthattak, akiket a szülők, nagyszülők nem vinnének el szabadidős programokra. A pályázatnak köszönhetően most közel 350 gyerek ingyen kapta ezt a lehetőséget.

2015. március 24-én nagyszabású témanap sorozat keretén belül 13 együttműködő iskola 300 diákja vehetett részt **buszos zenei kiránduláson Budapesten** a pályázat jóvoltából. A tanulók az egynapos programon megtekinthették a **Zenetörténeti Múzeum, az Operaház és a Bajor Gizi Színműzeum** tárlatait. A gyerekek meglátogatták a magyar zenei élet emblematikus helyszíneit és beleshettek a kulisszák mögé. Épületlátogatáson és főpróbán, hangversenyen is részt vettek a **Zeneakadémia** felújított épületében. A zene ezen fellegvárába eljutni, élő zenével ilyen közegben „találkozni” nagy örömet okozott a tanulóknak és kísérő tanáraiknak. Gyakorlatilag mint a Miskolci Szimfonikus Zenekar „utazó közönsége”, ifjú rajongó tábora töltötték meg a patinás terem nekik fenntartott részét. Méltó környezetben tapasztalhatták meg a koncert mint ünnepi esemény felemelő érzését. Sok borsodi kisgyerek még egyáltalán nem járt a fővárosban, már a buszra szállás és utazás önmagában élményt jelentett számukra. Voltak közöttük, akik még a saját lakóköznyezetüket sem gyalgták el korábban.

A projektben résztvevő négy középiskola témanapjai beavató koncertek formájában valósultak meg, amelyek a szimfonikus zene világán túl a miskolci koncerttermekbe is elkalauzolták a fiatalokat. *Miskolci zenei nagykörút* címmel a város zenetörténeti emlékeit, zenei intézményeit, az ott folyó műhelymunkát láthatták az érdeklődők. 2015. április 9-én közel 150 középiskolás diák megtekinthette a nemrég felújított **miskolci Zenepalotát**, megismerkedhettek annak történetével, a miskolci zeneoktatásban betöltött meghatározó szerepével,

A Zeneakadémián

majd részt vettek a *Szent és profán című beavató hangversenyen*. A témanap három órás programja nagy tetszést aratott.

2015. május 28-29-én *Gyermeknap* Fúvószenesi beavató címmel három témanapot rendeztek öt általános iskola csatlakozásával Miskolcon és a boldvaiakkal összefogva Szendrőben. Mindhárom programra jelentkező iskolában kiemelkedően magas volt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma. A témanapok szervezésével a fúvószenes népszerűsítése, a zene szeretetére való nevelés volt a cél. Programjukban hangszerismertetés, zenei beavató játékos foglalkozások és záró fúvószenesi koncert szerepelt. Ezek nagy élményt jelentettek az iskolák diákjai és pedagógusai számára egyaránt.

A pályázat ideje alatt kezdett el működni a *Miskolci Gyermekszimfonikusok zenei klubja*, mely miskolci és vidéken működő zeneiskolák tehetséges diákjai számára tartott foglalkozásokat a zenekar tagjainak közreműködésével. Több helyszínen folyamatosan zajlottak heti és havi rendszerességgel a vonósok és fúvósok technikai képzését elősegítő felkészítő foglalkozások, tanműhelyek. A *Tutti próbák havi klubjában* összegezték a szólampróbakon tanultakat. Ilyenformán négy zenei szakkör segítette évközben a felkészülést a nyári *Gyermekszimfonikusok Táborára*.

Három zenei tábor zajlott egy időben 2015. június 20-26 között **Sárospatakon**, különböző helyszíneken. A szakmai programok, próbák a **Farkas Ferenc Zeneiskola** próbatermeiben, a közös zenei programok a zeneiskola táncpróbatermében voltak. A táborok szakmai programját meghatározta a közös záró koncertre való felkészülés illetve az önálló szakmai programokkal való be-

mutakozás. (A szendrői zeneiskola fúvószenekara például térzenével szórakoztatta a sárospataki **Hild-tér** spontán közönségét.) A szakmai munkát képzett karnagyok irányították, akiket művészek, zenepedagógusok és szabadidő szervezők segítettek.

Mindhárom zenei tábor kiegészült élményekkel teli szabadidős programokkal: városnézéssel, múzeum látogatással, a Mogyoró-hegyen található **Tengerszem**hez tett gyalogtúrával, a sátoraljaiújhelyi **Magas-hegyi Kalandtúra Parkban** tett kirándulással és számos közösségépítő játékkal.

A tábor nagy sikerrel zárult. A résztvevő diákok, szülők elismerően nyilatkoztak a programokról, számos pozitív visszajelzés érkezett a szervezőkhöz.

Projektzáró témanapra 2015. június 26-án a **Miskolci Nemzeti Színház Kamaraszínházában** került sor, melyre meghívást kapott valamennyi a projektben részt vett oktatási intézmény tanulója, pedagógusa. A témanap fő programeleme a *Miskolci Gyermekszimfonikus Zenekar* megalakulása és első hangversenye volt. A zeneiskolák önálló produkciókat mutattak be. Ezt követően a hetventagú Miskolci Gyermekszimfonikus Zenekart Gál Tamás, a Miskolci Szimfonikus Zenekar karmestere vezényelte. A műsor felnőtt zenekaroknak is kihívást jelentő zeneművekből állt. A hatalmas sikerű hangverseny az egész éves *Ismerd meg a szimfonikus zene világát!* című zenepedagógiai program méltó befejezése volt.

A projektről és a koncertről elismeréssel írt a helyi sajtó.

A Miskolci Szimfonikus Zenekar fent bemutatott zenepedagógiai programsorozata a támogatott időszak végén befejeződött. A remélt folytatás a „jövő zenéje”...

Zsekov Éva Mónika